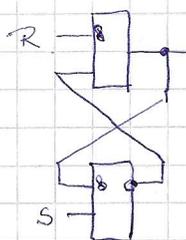

8 tranzistor $2 \cdot 8 = 16$

N

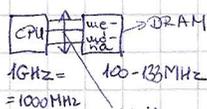

SRAM
Stabilizált RAM
röviden elérhető memória

RAM

2 tranz. DRAM
(fő tároló)
program
adatok

SRAM cella 6 tranz. tartalmaz
cache - tároló (gyorsított tároló)

6GHz → adatok sebessége

A processzor gyorsabban működhet, ha jönnek az adatok →
vagy a memóriából jönnek, az pedig lassabb 10x, mint a
CPU. Ezért:

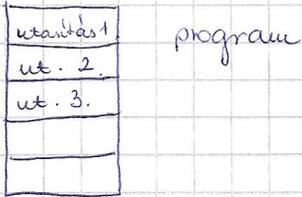

SRAM-ból
épül fel

regén 8KB, → 64KB → 128KB

cache — adatok
/
utazásokról

MEM

Egy más után érnél az utasítás a ..., ott
dehódolódna.

van x : byte x : 1 byte-os szám
begin
end.
↓

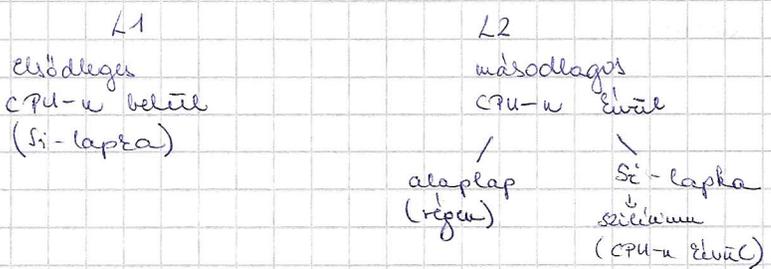
a program indítása után a pr. betöltődik a
memóriába, és elfoglal x helyet x -vel.

- az adatok és az utasítások kívül memóriakülsően
vannak.
- a gyorsítás: a cache-t a gép órajelével működnek, ami
a példán 1 GHz

T - tera 10^{12}
G - giga 10^9
M - mega 10^6
K - kilo 10^3

- Mivel nem van elvű számítógép, azt kell jöni, h. sorban
kajja végre az utasításokat
- Mielőtt a proc. betöltne új adatot, előbb a cache-ben
nézi meg, ha nem találja ott, akkor az idővesztés, mert
a memóriából kell előhozni.
- az adatokat az adatche-ben, a utasításokat az
utasítascache-ben keresi.
- Ha a cache érsi, akkor nem sor minden f. bele, ha nagy →
meghosszabbít az abban való keresés (idő)ideje

cache memória

Számítógépek jellemző felépítése, struktúrája

- 1, felépítés
- 2, működés
- 3, a számítógép előfordása

A hagyományos felépítésű számítógép:

- XIX. sz.: Charles Babbage
  - olyan gépre eszlelt, amit analitikus gépnek nevezett (mechanikus)
  - alkotóelemek: fogaskerekek
- Babbage, Ada Lovelace → már a XIX. sz.-ban megalkotta a modern számítógép felépítését.
  - beviteli egységek voltak (lyukkártyák)
  - kiviteli egységek (lyukkártyák)
  - tartalmazott műveletvégző egységet (ALU)
  - vezérlés (az endmágyertól függően történt az újraszámos memóriánál)
  - memória (mechanikus - fogaskerekes)
  - problémája: 10-15 évben működött és ez bonyolította a rendszert

Technológiailag nem volt olyan munka, hogy megvalósítható legyen. (ha felépült volna: 1 főcipőgyártó üzlet, és 5 gépezet hajtotta volna)

Attól kezdve: amikor elektronikus alkotórészek esdtek használhatóvá → Neumann János

- 2-es sz.
- elektronikus logika
- 1 műveletvégző egység (univerzális Turing-gép)
- 1 vezérlőegység
- memória
- a memória egy előző tároló, amelyben 1-1 adatot tárolásra kerül az adatok és utasítások
- a vezérlőegység tartalmaz 1 speciális regisztert (utasítás tároló regisztert) PC, amely mindig a következő programkód utasítását tárolja. → listázza az automatikus programvégrehajtást.

Babbage majdnem ugyanazt látta meg, mint Neumann J.

- Egyenlő Eszélyű táblára az adatok és az utasítások.

pl.: $r_i = r_{i+1}$ az i értéke mindig változik

- Neumann elven felépült gép: IAS = Institute for Advanced Studies (1940-es évek vége)

- Elektroncsöves
- nem tartalmazott vezérműveletet $\Rightarrow$ nem lehetett függő eljárást hívni, ill. nem volt rekurzív hívás
- cílusorok mégis lehetett rendelkezni a gépen.

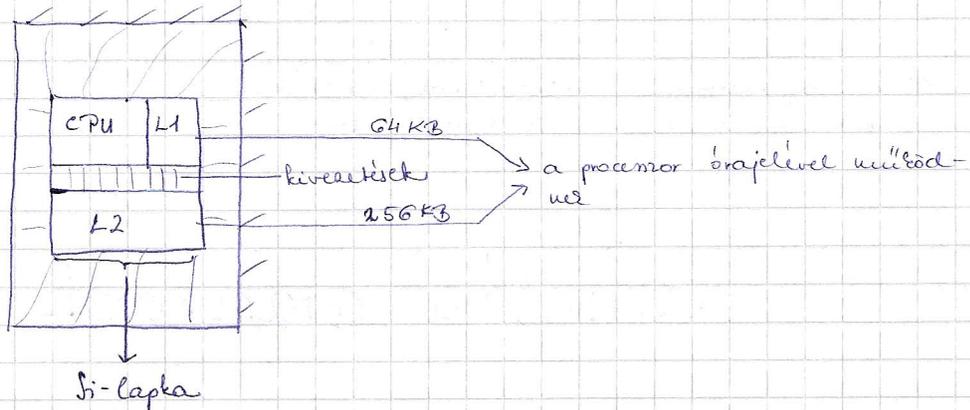
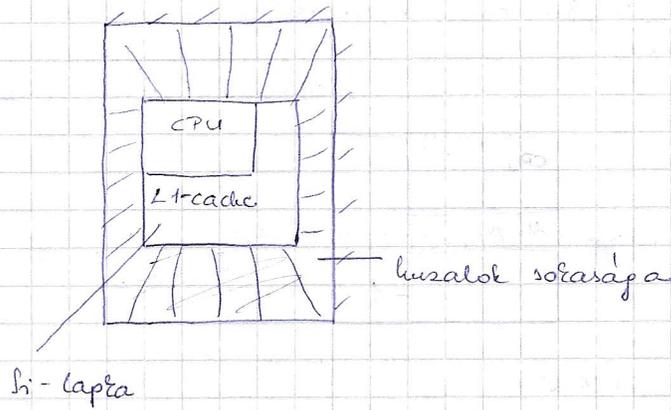
Voltak átvihető utasítások, amikkel 1 utasítás felépül:

művelet ut	cím rész
---------------	-------------

ha kánnálta a átvihető utasítás, nem lehetett rögtön újra-
indítani.

A memória megnőtt, a programok mérete nagyobb lett $\Rightarrow$
ilyet már nem használhat.

Régez 1 ember látta a programot, manapság már 1 csapat
észleli, és ezeket a modulok összefűzést népszerűen lehet
ne elvégezni.

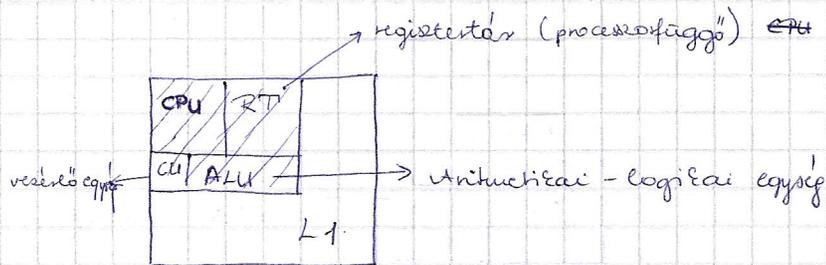

- A cache-et nem lehet úgy összekötni, mint a DRAM-ot!
- Ha módosítottunk valamit a cache-ben, akkor azt módosítani kell a memóriában is.

A regiszterek

- A kisebb memóriát ~-nek nevezik. Ez is mérték, de gyors, és az is tárolóból épül fel.
- Ké méret: adja azt a számot, amely meghat. bit.
Az első regiszter 4 bites voltas, majd 8x80 → 8 bits, 16 bites → 8086, később 32 bit
A processzor 16 biten léte tud hajtani 1 műveletet
- Ha adatmas
- Általános alu: bármik használható
A PC-é processzorai átl. regiszteret használhat, minis aritmetikai.

- Az aritmetikai-logikai egység v. tárolmas v. mem. ha mem $\Rightarrow$ ált.
- ~ -re használunk.

$$CPU = RT + CU + ALU$$

~: brensi, logikai hálózathoz tartoznak
 néhány bit információt észlel tárolni

Számláló áramkörök

Itt az áramkör, amely elvégzi bizonyos események (impulzusok) beérkezésekor megszámlálást, ~-nek nevezzük.

~: sorozati, logikai hálózat tagja

p): számítógép program lépései
 óra impulzusok
 ciklusok $\rightarrow$ ciklusok idővel
 időzítés, időzítés végrehajtása

- sor fajtájú létesítés, de 2 csoportra osztható:

- a, asinkron
- b, szinkron

a, sor helyen kényszerítés, frekvencia kontroller ált. $\Rightarrow$
 nagyobb frekvenciából észlelt lépésnek

b, az órajel összehangolását, szinkronizálását segíti elő a
 szinkronizálás.

Mivel vannak logikai lépések, csak logikai műveletek
 lehetnek végre.